

Een huwelijk uit 1811: de familie Paardekoper

Op de themadag 'Verliefd, verloofd, getrouwd... huwelijken in Noord-Holland 1811-2011' van zondag 16 oktober 2011 werd in het Noord-Hollands Archief een huwelijk nagespeeld dat precies tweehonderd jaar eerder te Haarlem werd gesloten. Het was het huwelijk tussen Petrus (Pieter) Paardekoper en Isabella Theresia van Hees.

Met behulp van het huwelijksregister van Haarlem uit 1811 en de website Digitale Stamboom Kennemerland is het mogelijk om gegevens van het bruidspaar te achterhalen. De achternaam van de bruidegom en zijn nazaten werd zowel met één o - Paardekoper - als met twee o's - Paardekooper - geschreven. Pieter Paardekoper was 26 jaar toen hij op 16 oktober 1811 trouwde met zijn twee jaar jongere buurmeisje Isabella van Hees. Zij woonden beiden aan de Zomervaart te Haarlem. Pieter was de zoon van Jeroen Paardekoper (1751-1831) en wijlen Jansje van Tol. Isabella was de dochter van Johannes van Hees en wijlen Maria van der Plas. De vaders van bruid en bruidegom waren allebei huisman (landbouwer). Uit de huwelijksakte blijkt dat de bruidegom en de beide vaders niet konden schrijven en de huwelijksakte dan ook niet konden ondertekenen.

Negen kinderen

Het jonge bruidspaar ging eerst te Spaarnwoude wonen, waar hun eerste kind geboren werd. Hun zoontje vernoemden zij naar zijn grootvader van vaderskant: Jeroen. Na vijf weken overleed de baby. In 1813 werd hun tweede zoontje geboren, dat zij ook Jeroen noemden. Deze zoon zou niet ouder worden dan 4½ jaar. Hij overleed te Haarlem in 1818. Uiteindelijk kreeg het echtpaar negen kinderen: Jeroen (1812-1812), Jeroen (1813-1818), Jan (1816-1818), Willem (1817-1830), Jeroen (1820-1851), Jan (1821-1826), Maria (ook wel Anna

genoemd, 1823-1833), Petronella (1825-1826), Johannes Antonis (1828-1828). Van deze kinderen werd er slechts één volwassen.

In 1817 verhuisde het paar naar Haarlem waar het aan de Lange Heerenvest (stadsvest) een huis met tuin en koestal kocht en waar Pieter een boerenbedrijf uitoefende. Daar overleed Isabella, slechts 42 jaar oud, in oktober 1829. Pieter Paardekoper overleed nog geen half jaar later in maart 1830. Hij was toen 45 jaar oud. Bij zijn overlijden waren nog twee minderjarige kinderen in leven. Sinds 1811 moest de voogdij voor weeskinderen naar Frans voorbeeld geregeld worden voor de vrederechter. De 78-jarige grootvader Jeroen Paardekoper nam dit op zich en ging naar de vrederechter van Haarlem. In de akte voor de vrederechter staat het dochtertje overigens vermeld met de naam Anna in plaats van Maria. Zelf werd grootvader Paardekoper voogd over de kinderen. In april 1830 kreeg hij op zijn verzoek toestemming van de familieraad, bijeengeroepen door de vrederechter om het onroerend goed van zijn zoon te verkopen. Een familieraad bestaat uit zes familieleden, drie van moederskant en drie van vaderskant. Lang heeft hij de voogdij over zijn kleinkinderen niet kunnen uitoefenen. Hij overleed een jaar later te Haarlem.

Meerderjarig

Het enige kind uit het huwelijk tussen Pieter en Isabella dat meerderjarig werd was hun zoon Jeroen (1820-1851). Hij trouwde op 27-

De Zomervaart, tekening door Wybrand Hendriks, circa 1800.

jarige leeftijd te Velsen op 5 mei 1847 met Anna Immers. Zij kregen voor zover bekend twee kinderen: Theresia Isabella Paardekooper (1847-1912) en Petrus Johannes Paardekooper (1848-1896). Deze laatste telg trouwde te Velsen met Antonet Hoevenaars en kreeg acht kinderen, waarvan er drie volwassen werden en te Velsen trouwden.

Uit het onderzoek naar de familie Paardekoper blijkt nog eens dat er in de 19de eeuw veel kinderen op jonge leeftijd overleden. Ook het bruidspaar uit 1811 werd niet oud. Toch wonen er in Haarlem

en Velsen waarschijnlijk 200 jaar later nog enige nazaten van dit echtpaar.

Bronnen: Noord-Hollands Archief Haarlem: registers van de burgerlijke stand van Haarlem en Velsen; het archief van het vrederecht Haarlem van het jaar 1830 (inv.nr. 106 akten 15 en 18); bevolkingsregister van Haarlem en Velsen.